

BÀI 8: CÁCH VIẾT CÂU HAY

Muôn viết câu hay, chúng ta có 3 cách:

- Thứ nhất: Câu chặt chẽ, mạch lạc.
- Thứ hai: Câu chính xác, rõ ràng.
- Thứ ba: Câu hùng hồn, mạnh mẽ.

1. Câu chặt chẽ, mạch lạc

Câu hay là *câu chặt chẽ về cấu trúc*, từ đó *mạch lạc về ý nghĩa*. Muốn viết loại câu này, ta cần nhớ ba điều sau đây:

+ *Dùng cặp từ nối trong câu ghép chính phụ*

Ví dụ:

Thằng bán tơ vu oan và gia đình Kiều tan nát.

Sửa lại:

Vì thằng bán tơ vu oan
nên gia đình kiều tan nát.

+ *Để chủ ngữ ở vế chính*

Ví dụ:

Kiều xem chữ hiếu nặng hơn chữ tình,
nàng bán mình chuộc cha.

Sửa lại:

Xem chữ hiếu nặng hơn chữ tình,
Kiều bán mình chuộc cha.

+ *Phân biệt câu lệnh cấm và câu khuyên bảo*

Ví dụ:

Thấy cột điện đổ, cấm đến gần.

Sửa lại:

Thấy cột điện đổ, không đến gần (lời khuyên)

Cắm đèn gần cột điện đỏ (lệnh cấm)

2. Câu chính xác, rõ ràng

Câu chính xác, rõ ràng là *câu chỉ có một cách hiểu*. Muốn viết loại câu này, ta dùng các biện pháp sau:

+ Dùng dấu câu đúng chỗ

Ví dụ:

Mẹ con đi chợ chiều mới về.

Sửa lại:

Mẹ con đi chợ, chiều mới về.

Mẹ, con đi chợ, chiều mới về.

Mẹ, con đi chợ chiều, mới về.

+ Dùng hư từ để bổ sung ý nghĩa.

Ví dụ:

Mẹ con đi chợ chiều mới về.

Sửa lại:

Mẹ **và** con đi chợ, chiều mới về.

Mẹ **của** con đi chợ, chiều mới về.

Mẹ **oi**, con đi chợ chiều, mới về.

+ Dùng trật tự từ ngữ thích hợp với ý muốn nói.

Ví dụ:

Khi ăn cơm không được uống thuốc này.

Sửa lại:

Uống thuốc này khi ăn cơm không được (lời khuyên)

Được uống thuốc này khi ăn cơm không? (câu hỏi)

Không được uống thuốc này khi ăn cơm (nhắc nhở)

3. Câu hùng hồn, mạnh mẽ

Câu hùng hồn, mạnh mẽ là *câu tác động mạnh vào thính quan của người nghe, câu khắc sâu vào tâm trí người đọc những ấn tượng, những ý nghĩ và tình cảm khó phai mờ*. Để câu văn được mạnh mẽ hùng hồn, ta thực hiện các điều sau đây:

+ ***Đặt chủ ngữ ở phần diễn đạt ý chính của câu.***

Ví dụ:
Về đến nhà,
em sẽ nói tất cả sự thật với chị.

+ ***Nêu ý cần nhấn mạnh ở đầu hoặc cuối câu.***

Ví dụ:
Giả vờ say,
thất thểu bước vào quán rượu,
bất thành linh,
bác Năm rút thanh sắt ra,
đập mạnh xuống đầu thằng trộm.

+ ***Dùng câu có cấu trúc song hành để nhấn mạnh ý quan trọng.***

Ví dụ:
Chư Thánh Tử Đạo Việt Nam,
bổn phận nào cũng chu toàn,
thử thách nào cũng đứng vững
chông gai nào cũng vượt qua.

THỰC HÀNH

1. Xác tín về tầm quan trọng và sự cần thiết của đời sống nội tâm trong hành trình nên thánh và trong công việc mục vụ, tôi tha thiết mời gọi anh chị em: các linh mục, các tu sĩ nam nữ, các tông đồ giáo dân và mọi thành phần dân Chúa,

hãy cố gắng xây dựng và củng cố
đời sống nội tâm của mình.
(Tâm tình Mục tử 8/2018).

2. “Nhìn về quá khứ với niềm tri ân;
sống trong hiện tại với lòng hăng say;
hướng về tương lai với niềm hy vọng”
(Đức Thánh Cha Phanxicô).

3. Đối với nhà thơ,
một cô gái đẹp có thể là một vàng trắng,
một đoá hoa, một nàng tiên
hoặc một con mèo nhỏ.
Nhưng đứng trước vành móng ngựa,
đối với quan toà và các luật sư,
kiều nữ ấy chỉ là một bị cáo.

4. Qua đau khổ sẽ đến vinh quang:
nếu đã có gai nhọn, ắt phải có hoa xinh;
nếu đã có nắng hạ, thì phải có xuân tươi;
nếu đã có đau thương tột cùng trên Thập giá,
thì sẽ có vinh quang rực rỡ sáng Phục sinh.
(Thiên Phúc)

5. Nếu ta không gieo trồng tri thức khi còn trẻ,
nó sẽ không cho ta bóng râm lúc về già.
(Chesterfield)

6. “Thưa thầy mẹ, hôm nay con được 50 tuổi.
Chúa ban cho con nhiều chức vụ trong Hội Thánh,
được đi nhiều nơi, được học nhiều sách,
nhưng không trường nào dạy dỗ con,
làm ích cho con hơn
lúc con được ngồi bên chân thầy mẹ”.
(Thánh Giáo hoàng Gioan XXIII)

7. Đồng tiền

sẽ là cầu thang đưa chúng ta lên thiên đàng
hay sẽ là máng trượt đưa chúng ta xuống địa ngục?

8. “Một chút tri thức ít ỏi, khiến người ta kiêu ngạo;
nhưng một kho tàng tri thức, lại khiến người ta khiêm tốn.
Những bông lúa lép thường cao ngạo mà chĩa thẳng lên trời,
còn những bông lúa chắc hạt lại cúi đầu xuống đất”
(Danh họa Leonardo da Vinci).

9. “Người thời nay
tin vào chứng nhân hơn là thầy dạy,
và nếu họ có tin vào thầy dạy
là vì thầy dạy ấy đã là chứng nhân”
(Chân Phước Giáo Hoàng Phaolô VI).

10. Các bạn trẻ thân mến,
qua việc sống trong sạch,
các bạn đang yêu chính mình,
các bạn đang yêu người bạn đời của mình,
các bạn đang yêu những đứa con trong tương lai của mình,
nhất là các bạn đang yêu chính Chúa.
(Crystanila Evest)